ಒಂದು ಊರು ಇತ್ತು. ಆ ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ತೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದು ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಜನರು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ತಂದೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ದೋಣಿಯು ನದಿಯ ಮಧ್ಯ ತಲುಪಿದಾಗ ದೂರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಭಯದಿಂದ ಬೇಗ ಪೇಗ ಈಜಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊಸಳೆಯು ಇತ್ತು. ಅದು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಆ ಹುಡುಗಿಯು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದು ಹುಡುಗನ ಕೈಹಿಡಿದು ದೋಣಿಗೆ ಕರೆತೆಂದು ಕಾಪಾಡಿದಳು. ಮಗಳ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಂದೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆವಳನ್ನು ಹೊಗಳಿದನು.

There was a village. A river was flowing in the middle of the village. Every year on the other side of the river a mela would be orgnized. People from many other villages would cross the river and come to participate in the mela. Once a girl and her father went in a boat to the mela. When the boat reached the middle of the river they saw a frightener boy swimming fast. There was a crocodile in the river. The crocodile was chasing the boy. The girl saw this and jumped into the river, held the boys hand and brought him to the boat and saved him. Seeing the daughter's brave act the father praisde her in happiness.

ढ. पत्रलेखनम् ।

विजयपुरे स्थिता माता पत्युः अनारोग्यविषयं, चिकित्साकरणं, धनव्ययः च इति विषयान् लिखित्वा पुत्रस्यागमनं निरीक्षमाणा पुत्रं प्रति पत्रं लिखितवती । तस्याः पुत्रः अजयः प्रत्युत्तरं कथं लिखति इति चिन्तयित्वा, अजयः भूत्वा पत्रमेकं स्वमातरं प्रति लिखत ।

**

क संस्कृतभारती पत्रालयद्वारा संस्कृतम् कोविदपरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

दिनम् - शुभकृत् सं ।। फाल्गुनशुक्लसप्तमी

भानुवासरः, २६.०२.२०२३ अङ्काः - १०० I अ. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत । (दशानाम्) १. वाग्भूषणम् २. उपपत्तनम् ३. अष्टाध्यायी ५. भिक्षाटनम् ४. महार्णवः ६. रोगग्रस्तः ७. दासीदासम् ८. भक्तजनाश्रयः ९. मन्दभाग्यः १०. अपण्डितः ११. कापुरुषः १२. भीमसदृशः आ. समस्तपदं समासनाम च लिखत । १. निर्गतं धनं यस्मात् सः २. दिव्यानि औषधानि ३. न विद्या ४. कुत्सिताः परीक्षकाः ५. सूर्यस्य आतपः इ. उचितरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत । १. सैनिकाः देशं ......। (रक्षितुम् इच्छन्ति) २. एषः मां गीतं .....। (श्रोतुं प्रेरयति) ३. निर्मलस्य भावः ... ४. धनिकः विद्यालयनिर्माणार्थं धनं ......। (दातुम् इच्छति) ५. श्रुरस्य पुत्रः .....। ६. अहं ग्रन्थं.....। (पठितुम् इच्छामि) ७. रजनी पुत्रीम् औषधं.....। (पातुं प्रेरयति) ८. अरुणस्य अपत्यं पुमान् .....। ९. सर्पः मूषकं .....। (ग्रहीतुम् इच्छित) १०. विदूषकः जनान् .....। (हसितुं प्रेरयन्ति) ११. कीर्तिः अस्याः अस्ति इति ......। १२. वानराः वृक्षस्य शाखां...... (कम्पितुं प्रेरयन्ति) (पृ.प.प.)

II अ. एकेन वाक्येन संस्कृतेन उत्तरं लिखत । (दशानाम्)

१. हंसः किमर्थं विदर्भदेशं प्रति प्रस्थितः ?

२. नन्दिनी दिलीपस्य भावं ज्ञातुं कुत्र गतवती ?

३. मन्मथस्य दाहानन्तरं किं प्रवृत्तम् ?

४. सुजनः कदा विकृतिं न याति ?

५. मेघाः किं न कुर्वन्ति ?

६. पार्वती सखीद्वारा किं सूचितवती ?

७. दिलीपस्य नगरात् बहिः गमनसमये कः सम्प्रदायः आसीत् ?

८. हिमालयः कथं शोभते ?

९. तारकासुरः कीदृशः आसीत् ?

१०. हिमालये कानि सम्भवन्ति ?

११. ईश्वरस्य क्रोधस्य परिणामः कः ?

आ. सूक्त्योः अर्थं संस्कृतेन लिखत ।

१. योगिनः कर्म कुर्वन्ति सङ्गं त्यक्त्वात्मशुद्धये ।

२. उद्धरेदात्मनात्मानं नात्मानमवसादयेत् ।

इ. उत्तरं संस्कृतेन लिखत ।

१. कादम्बर्याः उत्तरार्धं कः रचितवान् ?

२. आसनानि कस्य अङ्गम् ?

३. जगन्नाथेन रचितं प्रसिद्धं स्तोत्रकाव्यं किम् ?

४. बौद्धेषु कति शाखाः प्राधान्येन सन्ति ?

ई. सुभाषितयोः अन्वयार्थं तात्पर्यं च संस्कृतेन लिखत ।

 मरणं प्रकृतिः शरीरिणां विकृतिर्जीवितमुच्यते बुधैः । क्षणमप्यवितिष्ठते श्वसन् यदि जन्तुर्ननु लाभवानसौ ।।

२. गङ्गा पापं शशी तापं दैन्यं कल्पतरुस्तथा।

पापं तापं च दैन्यं च घ्नन्ति सन्तो महाशयाः ।।

III. अ. एकस्य श्लोकस्य पदविभागम्, अन्वयम्, आकाङ्कापद्धत्या अन्वयरचनां च कृत्वा तात्पर्यं संस्कृतेन लिखत ।

१. उत्तिष्ठ वत्सेत्यमृतायमानं वचो निशम्योत्थितमुत्थितः सन् ।
 ददर्श राजा जननीमिव स्वां गामग्रतः प्रस्रविणीं न सिंहम् ।।

२. एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं वयः कान्तमिदं वपुश्च । अल्पस्य हेतोबंहु हातुमिच्छन् विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम् ।।

अ। अधो निर्दिष्टस्य श्लोकस्य अन्वयार्थं तात्पर्यं च लिखत । पद्माकरं दिनकरो विकचीकरोति चन्द्रो विकासयित कैरवचक्रवाकम् । नाभ्यर्थितो जलघरोऽपि जलं ददाति सन्तः स्वयं परहिते निहिताभियोगः ।।

इ. उत्तराणि लिखत

१. छात्रः ..... (नियम) उल्लह्म्नं करोति ।

२. 'सम् 'उपसर्गपूर्वकस्य गम्धातोः लट्लकारस्य प्रथमपुरुषस्य रूपाणि लिखत ।

३. एषः ..... (६) भाषाः जानाति ।

४. 'एकस्मिन्' इति पदम् उपयुज्य वाक्यं रचयत ।

५. 'कृ'धातोः तव्यदन्तरूपं किम् ?

६. विहस्य इति कीदृशं शब्दरूपम् ?

७. गुरोर्भवान् इत्यत्र कः सन्धिः ?

८. निन्दित इत्यस्य क्तवतुप्रत्ययान्तं रूपं लिखत ।

९. जलं पिपासुः, जलस्य पिपासुः - अनयोः मध्ये शुद्धं रूपं किम् ?

१०. धीवराः जालं प्रसार्य मीनान् गृह्णन्ति । प्रयोगं परिवर्तयत ।

ई. गुरु-लघु-चिह्नम् अङ्कपित्वा, गणनाम, वृत्तनाम, वृत्तलक्षणं च लिखत । ५

अधोमुखस्यापि कृतस्य वह्नेः

नाधः शिखा यान्ति कदाचिदेव ।।

उ. अयः दत्ते श्लोके विद्यमानम् अलङ्कारं विवृणुत । रत्नैर्महाब्येस्तुतुपुर्ने देवाः न भेजिरे भीमविषेण भीतिम् । सुधां विना न प्रययुर्विरामं न निश्चितार्थोद्विरमन्ति धीराः ।।

IV. अ. रेखाङ्कितानां शब्दानां शुद्धं रूपं लिखत ।

१. <u>एतासां</u> फलानां विक्रयणं कृत्वा आगच्छ ।

२. दशेभ्यः बालेभ्यः शिक्षकः चाकलेहं दत्तवान् ।

३. भारतस्य <u>बह्वीषु</u> नगरेषु उन्नतानि भवनानि सन्ति ।

४. भवान् प्रथमा पृष्ठे विद्यमानं वाक्यं पठतु ।

५. त्रिवेदीमहोदयस्य गृहं दूरे अस्ति ।

६. सः लोकयानम् अवतीर्य दृष्टवान् ।

(पू.प.प.)